

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár helyben: Egész évre . . . 12.- kor.
Félévre . . . . . 6.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár vidékre: Egész évre . . . 18.- kor.
Félévre . . . . . 9.- kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Felolós szerkesztő:
SIMON ISTVÁN.
Lapkiadó:
HOROVITZ ZSIGMOND.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Darabos-utca 7. szám alatt.
:: Telefon 412. szám. ::

Tomasics bukása.

Debreczen, jan. 22.

Tomasics Miklós, Horvátország bánja tegnap lemondott méltóságáról és ő felsége a lemondást elfogadta. A be nem avatottaknak a váratlan bukás örömet kelt szerte Magyarországon, mert a bukott ember veszedelmes politikai ekzsztencia volt s még veszedelmesebb ellensége Magyarországnak. Csak az olyan nemzetetlen, cinikus kormány, mint a miénk, tarthatta Tomasicsot, ily hosszú időn keresztül a báni tisztségben. Csak egy ilyen kormány lehetett képes arra, hogy ekzsponálja magát a bánért azután, hogy egy lap egész könyvre való vádiratot közölt ellene olyan természetű visszaélések miatt, melyekért más közönséges halandót a büntető bíróság elé állítanak. Csak az osztrák szellemben nevelkedett és férfivá érett Khuen-Héderváry Károly gróf bízhatta erre az emberre Horvátországot és Magyarországnak horvátországi érdekeit.

Cudar, szeggyenteljes volt Tomasics Miklós uralma. Ennek az embernek egész politikai múltja nyílt demonstráció volt a magyar-horvát egyezés és Szent István koronájának hatalma ellen. Hol az egyik, hol a másik horvát párt-hoz tartozott, de mindenkiben Magyarország ellen izgatott. Néhány hónappal bänná való kinevezetése előtt könyvet írt, melyben Horvátország boldogulásának útját a Magyarországtól

való elszakadásban látja s a történelmet meghamisítva bizonygattatja, hogy Horvátországot Szent István koronája nem köti Magyarországhoz. Erről a könyvről ellenzéki interpellációk kapcsán sok szó esett a magyar parlamentben s Khuennek volt szíve szembeszállani e tényekkel, letagadni Tomasics minden bűnét; aztán jöttek a súlyosan becsületet sértő vádak, újságok szelvéstettek a bán hallatlan panamáit és megint felállott Khuen s cinikusan tagadva mindent, — megint megvédte magát. A bán gyarlóságának kiderülése után álszeméremből lemondott, de Khuen úgy keverte a kártyáikat odaient Bécsben, hogy a korona ennek a lehetetlen embernek a lemondását nem fogadta el. Tomasics a Khuentől eltanult minta alapján a legocsmányabb választási korrupció és erőszak eszközeivel dolgozott, de így is alig husz öngyártott tudott magának összetoborozni, amely párt kicsinyiségénél fogva abszolút jelentéktelen szerepet játszik a szaborban. A miniszterelnök azonban ezt remek választási eredménynek hirdette, lapjai unisono mint nevezetes eseményt ünnepelték a husztagu unionista-párt jóváhagyását, melyet mint a magyar-horvát pacifikáció biztosítékát állították a közvélemény elé.

Most, a legilletékesebb ember, a király alapította meg, hogy mindez hazugság. A első elfogadta a bán lemondását, a Khuennek szerint oly győzelmes és sikeres választási hadjárat után. Vajon lehet-e szó győzelemről, sikerről,

amikor ő felsége közvetlenül «a siker és győzelem» után öhne Sang und Klang meneszti a bán? Teljes jogunk van ahhoz is, hogy feltételezzük, miszerint a király tüntet azzal, hogy elbocsátja állásából azt az embert, aki néhány hónap előtt nem bocsájtott el. Tomasics ugyan első ízben azért mondott le, mert megbecstelenítő vádakkal illették. Ezek a vádak ma is csak úgy szállonganak a horvát közélet levegőjében, mint néhány hónap előtt. A legújabb lemondás okát mélysegesen titkolják a hivatalos körök. Már pedig, ha titkolják, akkor a második lemondás oka nem lehet más, mint volt az első. Mert miért másért mondott volna le a bán? Hiszen — Khuen szerint — győzött a választásokon? És a második lemondást elfogadta a király, annak bizonyítékául, — hogy most más véleménnyel van a bán egyéniségéről, mint volt néhány hónap előtt.

A bán bukása súlyos csapás Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnökre nézve. Ő volt az, aki a legmesszebbre menőleg azonosította magát vele s ekzsponálta magát érte. S most egyszerre, hirtelen-váratlan meneszti. Meneszti, nyilván a miniszterelnök akarata ellenére. Meneszítették a bán, mert Khuen már nem az az erős ember, aki tartani tudná őt.

Súlyos ómea ez a bukás a miniszterelnökre nézve, Sorra buknek azok az emberek, akikkel együtt manipulált, politikáit. Schönaich kezdte a gyászos sort, követte Aehrenthal, esetleg

FEHÉR LILIAM.

Irt: Vásárhelyi Juliska.

Energikus, gyors férfikopogás. A lánynak alig van ideje kimondani, hogy:

— Szabad!

Az ajtó hirtelen kinyílik, magas barna férfi lép be. A lány arca egy pillanatra meglepetést árul el, aztán elsápad, alig tudja a férfi köszöntését viszonozni. Negyedő-ig beszélgetnek, a lány még mindig egy helyben áll, mire a férfi megjegyzi:

— Üljön le Veronka és beszéljünk. Tudja ugy mint régen . . . No adja ide a kis kezét . . . Miért remeg? . . . És milyen sapát . . . Hanem azt a rózsát édes kislányom vegye ki az övéből és ha rálépe, nagyon sok kérdéstől szabaditana meg. Mert ha nem csaldodom, eltaláltam, hogy kitől kapta.

A férfi elhallgatott.

Kérdőleg nézett a lányra s nagy izgatottságát mosolyfélével akarta eltüntetni. De elárulta a fakó, szintelen, erőltetett hangja. A lány szomorúan nézett rá:

— Azt szeretné tudni ugye, hogy szerelemből, kényszerből vagy ami a legmegveten-

dőbb, érdekből tettem — amit tettem. Maga most azt gondolja: ha rálépek a virágra, akkor nem a szívem diktátuma volt. Ha nem lépek — nos akkor? — Ne bántuk ezt a szegény virágot, hisz nem vétett egyikünknek sem. Különben megnyugtathatom: kényszerből, a legnagyobb kényszerből fogadtam el Horváth Miklós — mondjuk — virágát . . .

A férfi felállt.

Az arca lángot vetett. Reszketve tört ki belőle a vád:

— Hát csakugyan igaz, amit beszélnek? Nem várt rám! A: édesanyja azt mondta, — hogy hivatalba jár. Egy bartomtól meg mást hallottam. Nem tudtam elhinni neki. De most már mindegy. Nekem nincs itt tovább keresni valóm.

A kalapja után nyúlt.

Közben ránézett a lányra s a másik percben a lába előtt térdelt.

Alázatosan csókolta meg a kezét és félve, könyörgőve, suttogva, inkább lehelve mint beszélve kérte:

— Veronka édes, mondja, hogy nem igaz.

Csönd. Semmi felelet. A férfinak egy pillanat itéletidő.

A lány sóhajtott s a ragyogó szeme könyvesen csillogott a férfi felé:

— De igaz . . .

A férfi felugrott.

Menni akart.

Egy székben megbotlott, a lány az ajtó elé állt és nem engedte menni:

— Addig nem megy ki, amíg meg nem hallgat. Ak rom, tudja meg, hogy mért lettem a kedve Horváth Miklósnak. Ha meghallgat és elítél — a maga dolga. Akkor menjen az útján. Nem tartóztatom fel. Azt hiszem majd, hogy egy édes, szent halottam van, akit sirtok álmatlan-álmu éjszakákon. Nem mondom aztán, hogy bocsásson meg. Nem kérem, hogy felejse el a múltat. És nem állok elő hasonló régi, kopott frázisokkal.

A férfi közbevágott:

— Ne fáradjon. Igazán nem érdekel a meséje. És ne erőlködjék velem elhitetni, hogy magának el kellett buknia. Ilyen mesét még a gyerekszobában sem hinnének el, feltéve ha még oda való volna is. Vallja be, hogy olyan nő maga is, mint amilyen a legtöbb van a világon. Átlag-nő, aki jobban szereti a kényelmes, fényes életet, a dologtalanságot, ragyogást s más eféle asszonyt kápráztató dolgot,

**Aki tisztán szeret járni!
Aki báli ruháját tisztí-
tatni óhajtja!**

keresse fel

WACHA

gőzmosó és
vegytisztító
gyárát,

Telefon 839.

hol egy férfi, mint női ruhákat legszebben tisztítanak.
Főútlel Simonffy-u. 55. Fiók Széchenyi-u. 6. Varga-u. 53.

Telefon 840.

Burján s a patronusok bukása után következett most a védencé. Egyik a másik után bukott és most már csak Khuen van hátra. Bécsi, zágrábi támaszai kidőltek, most már csak a munkapárt-ra támaszkodik, erre a nagy, de hitvány és erőtlén tömegre. Magyarországon már régen megérett a helyzet az ő bukásához és most Bécsben is meglazult alatta a talaj.

A bán utóda Cuvaj Ödön osztályfőnök lett. Régi, ismert név a horvát politikában. Semmi olyant nem tudunk róla, ami megokolná, hogy bizalommal nézzünk báni működése elé. Huzott Rauchhoz, amikor Rauch volt a bán és hű embere, eszköze volt Tomasicsnak is. A politikában nem volt ekzsponált ember és Magyarországiért soha nem ekzsponálta magát. Bánná való kinevezetése nagyobb meglepetés, mint a Tomasics bukása.

Olaszország támad. A minisztertanács elhatározta, hogy a Vörös tengeren blokádot rendel el a török partvidék ellen. Közvetlenül a miniszteri konferencia után a következő távirat ment az olasz nagykövetségekhez és követségekhez:

Tekintettel az Oaszország és Törökország közt fennálló hadi állapotokra, kijelenti a királyi kormány a népjog határozmányaira támaszkodva, hogy folyó hó 22-től kezdve a Vörös tenger ottomán partvidékét a Hodeidától északra fekvő Ras Isától a délen fekvő Ras Galefka-ig, 15 fok 11 perc északi hosszúság között, a királyság tengeri hadereje az effektív blokádl állapotában fogja tartani. A semleges hajóknak hajóraj parancsnoka által megállapítandó határidőt fognak adni, hogy akadálytalanul távozhassanak a blokádl területéről. — Minden hajó ellen, amely megkísérti a blokádl megsértését, a népjog és a semleges hatalmakkal érvényben lévő szerződések határozmányai szerint fognak eljárni.

Beláthatatlan bonyodalmak kezdetét jelenti a blokádl a Vörös tengeren. Mikor az abruzzói

mint a tartalmas csöndes életet. Sőt maga — bocsásson meg — de még sokkal szánandóbb kislény, mint a többi tévedt utakon járó társnője, mert maga előlt az a remény csillogott, hogy én feleségül veszem ígéretemhez Fiven, ha tanulmányaimat bevégezem. S ezzel a tudattal, hogy ahhoz megy feleségül, akit szeret, aki magát imádja még ilyen körülmények között sem tudott megmaradni a becsület útján. Tudja milyen következtetést vonok le a viselkedéséből? Hogy nem szeretett engem soha! És én a szerelem szánandó, vak koldusa hittem magának. Nem szeretett, most már tisztán látom.

A leány fehér lett.

Közel ment a férfihoz és a szívére vonta a kezét:

— Mindent gondolhat rólam, mindennel vádolhat, még azzal is, ami nem igaz, csak azt az egyet ne higgye, hogy nem szerettem. Sokkal elvetemültebbnek hisz a kor engem, mint amilyen vagyok.

Oly igazi szomorúsággal ejte te ki a szavakat, hogy a férfi megszánta:

— No mondja el, hogy történt?

— A t len esős szeles estén mentem haza, Az anyám kisírt szemmel várt és a kezében valami céduláncét tartott. Remegve kérdeztem:

— Apa rosszabbul van?

Sóhaj volt a felelet.

Később megtudtam, hogy az orvos receptet írt és nincs pénz megcsináltatni.

Főlkacagtam és vígan kérdeztem:

Csak ez a baj? Hisz ez nem baj. A gyógyszer nem kerülhet sokba s nekem van

herceg flottája elsőzben megjelent az európai török partvidéken, a féltékeny tengeri nagyhatalmak, élükön Angliával, fölemelték tiltakozó szavukat s a hármasszövetség két állama is vétőt mondott. Az olasz flotta sietve elhagyta az európai török vizeket, most pedig a római kormány erre a vakmerő lépésre határozta el magát.

A képviselőház ülése.

Apponyi a harc mellett.

Napok óta tartó érdektelen ülések után végre ismét ugynevezett nagy ülése volt ma a képviselőháznak. Az appropriáció vitájában mint első szónok szólalt fel gróf Apponyi Albert. Beszéde nagy esalódást hozott azoknak, akik azt hitték, hogy ő a béke mellett fog lándzsát törni. Formailag néhány súlyosabb kijelentést tett ugyan az obstrukció ellen, de lényegében véve a harc mellett foglalt állást, mert a leszerelésnek olyan feltételeket szabott, amelyekről ő maga, a k. szűrtén volt kormányon, tudja a legjobban, hogy az uralkodóház jelenlegi politikája mellett egyáltalában nem érvényesíthetők.

Návay Lajos elnök féltizenegy után nyitja meg a z ülést.

A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése és az előző előterjesztések tudomásulvétele után az appropriációs javaslat tárgyalására került a sor.

Hegedűs Lóránt előadó a pénzügyi bizottság nevében elfogadásra ajánlotta a javaslatot.

Gróf Apponyi Albert: A Kossuth-párt is óhajtja, hogy az ex-lex elkerültessek, evégből hosszabb vita nem igen lesz, de szükségesnek látja, hogy a politikai helyzet tisztázása érdekében fölmondjon. Az ex-lex elkerülése érdekében, amit az előadó hangsúlyozott, az ellenzék buzgólkodott a legjobban. Röviden polemizálva az előadóval, rátér a kulturpolitikai kérdésekre.

Megemlíti, hogy Conrad távozásakor meginterpellálta a miniszterelnököt, hogy való-e az a kaizandós külügyi politika, amelyről a lapok ir-

még a zsebpénzemből. Nevetve mentem ki, hogy a patikába megyek.

A lépesőházban buta, forró csepp pergett végig az arcomon. A zsebemben egy fillér sem volt. A kapuban azon gondolkodtam, hogy merre menjek, de aztán rohantam egyenesen előre. Az első utcasarkon szembe jött velem Horváth Miklós. Nem ismertük egymást személyesen s most is, mint már nagyon sok esetben, követett. De akkor nem adtam arra agít, hogy meg is szólíthasson. Most visszavissza néztem és a kokettéria nem tévesztette el a hatást. Pár perc múlva mellém jött és közel hajolva beszélt. Más alkalommal arculítás lett volna a felelet, most mosolyogtam rá jelentőségteljesen és a kezébe adtam a receptet. A legelső gyógyszerárba bement és az elkészített orvossággal jött ki. A recept kis borítékba volt téve s amint hónapok elteltével véletlennel a kezembe került, láttam, hogy hatvan krajcár volt az ára. Tudja, mit jelent ez? Gondolkozzék!

Ehhalgatott, a férfi halottfehér lett. Lehajolt és megcsókolta a lány kis kezét:

— Mártír. De a feleségem nem lehet.

És az első vonattal elutazott. Bucsuzóul egy fehér liliom-csokrot küldött a láunak. — Szürke, homályos alkony volt, amikor a kis kertészfiu belépett.

Nem látta, hogy a rossz leány arca elfakult az ártatlanságot szimbolizáló virágok láttára.

A fiu elment, a lány kinyitotta az ablakot és kidobta dacos mosollyal a tisztaság fehér, büszke szimbolumát az utca közepére, a legnagyobb sárba.

tak. A miniszterelnöktől megnyugtató választ kapotta kkor s erre, tekintettel a delegációban, a kormánynak teljes támogatását ajánlotta fel a hármasszövetség fenntartása érdekében. Ujabbana azonban Ausztriában nap-nap után úgy tárgyalták Olaszországhoz való viszonyunkat, mint ha konfliktusba akarnának kergetni. Ezekel a tendenciákkal szemben hangsúlyozni kívánja az ellenzéki padokról is, hogy a hármasszövetség megholygatását nagyhatalmi pozíciókra veszélyesnek tartja.

Elismeri, hogy a monarchia és Olaszország között nincsenek meg a lélektani momentumok, amelyek a szövetségi viszonyt ebnsőbbé tennék, ép azért Magyarország képviselőházában kell kialakulnia annak a blokknak, mely az olasz barátság emntartásával, fáradhatatlanul védi a hármasszövetség fenntartását, mely az európai béke legnagyobb biztosítóka. Kész arra is, hogy ebben a munkában a kormányt támogassa. (Zajos helyeslés, tapsok a munkapártion.)

A véderőreform több mint hat hónapja van tárgyalás alatt. Folyik ellene a harc éiszántan. A Justh-párt — utalva a paktumra — azt mondta, hogy e fölött a javaslat fölött az általános szavazati jog alapján összeülő képviselőház van hivatva dönteni.

A Kossuth-párt ellenben a javaslatot azért támadja, mert a nemzeti követelményeket megtagadja. Öszintén beismeri, hogy a két ellenzék álláspont különböző, de hangsúlyozza, hogy ezt a különbséget nem szabad a csata hevében kiélelni.

A javaslat ellen obstrukció folyik. Ezzel a helyzettel szemben jött létre november elején a fegyverszünet a költségvetés biztosítása végett. Az ellenzék azt hitte, hogy ez idő alatt kísérletek történnék a fenn levő ellentétek kiegyenlítésére. Sajnos, a kormány semmit sem cselekedett ez iránt. Ma a helyzet súlyosabb. A kormány helyzetét rosszabbá tette az, hogy a kormány nemcsak a nemzeti követelményeket ignorálja, hanem a véderőjavaslat ellen katonai és finansziális szempontból emelt kifogásokat sem tudta eliminálni. Behozták a kétéves szolgálatot, de olyan időbeli egyenlőtlenség mellett, a mely semmiképp sem igazolható. A kétéves szolgálat folytán olyan nagy számban kell az ujoncokat besorozni, hogy a jelen materiánál fizikailag jóval gyöngébb legénység lesz besorozva, akik a rövidebb szolgálati idő miatt fokozottabban lesznek megerősítve s így a kétéves szolgálat szociális eredményeit — esetleg a katonai kórházak érzik meg.

Az állászi kérdés ma sincs megoldva. A reform terhei sincsenek fix megállapítva. A haditengerészetét is sokkal nagyobb a költség, mint ahogyan előirányozták.

— A bécsi delegációban történt zavarokra reflektál. Megállapítja, hogy a közös hadügyminiszter inkább csak mint szakértő szerepelhet és nem mint törvényalkotó. Közjogi jelentőséget nem tulajdonít annak, hogy a hadügyminiszter nincs a véderőreform dolgában egy véleményen a kormánnyal. Ellenben kétségeien, hogy ennek a jelenségnek igen nagy a politikai jelentősége. Egyetlen erőssége a kormánynak a törvényhatóságoknak időnként mellette való megnyilatkozása.

Gróf Batthyányi Pál: Fölirtak az önálló bankért!

Gróf Apponyi Albert: A törvényhatósági megújítalkozások a régi obstrukciók sablonjára vannak ráhuzva és igen nagy felületességet mutatnak a jelenlegi súlyos helyzettel szemben.

Nem védőügyvéde az obstrukciónak, de még ha nem is jár semmiféle produktív eredménygel az obstrukció, megakadályozza a véderőreform keresztülvitelét. (Helyeslés balról.) Ebből a szempontból kell nézni az obstrukciót. Mi-

kor a véderéformról beszélünk, hivatkozhatunk-e a parlamentarizmus elveire?

Volt többség, amelynek volt katonai programja, de amely nem tudott érvényesülni a király akaratával szemben. Többségelv, parlamentarizmus akkor tökéletesen csődöt mondott. (Ugy van! Ugy van! balról.) Az alkotmányosság megvédelmezése érdekében mi váltattuk az utolsó pillanatig a kormányt, a mikor a korona szélesebb alapokon kívánta a nemzet akaratának a megnyilvánulását a katonai kérdésekben a magaa gályai mellett. Ilyen körülmények között minek beszélni többségi elvről és parlamentarizmusról? (Taps és helyeslés az ellenzéken.)

A jelenlegi kormány magának vállalja a kiterjesztett bizottság programját, amelyet annakidején Tisza István hozott. Ennek a programnak van egy pontja, amelyre nem ért egyet és amely ellen küzdeni fog. Ez a pont az, amely a nyelvkérdés megoldását felségjognak nyilvánítja. Ebben a tételben súlyos közjogi tévedést lát. (Helyeslés balról.)

Van ennél súlyosabb ok is. A mostani helyzet, amely a katonai kérdés körül alakult ki, még az ortodox 67-es szempontból is visszaesést mutat. Ezt a bosznai kérdés megoldatanságával akarják megmagyarázni. Azt mondják, azért nem lehet teljesíteni a nemzeti követeléseket, mert Bosznia hovatarozásának kérdése nincs elintézve. Ez piramidális ostobaság! (Derűség.)

A póttartalékosok berendelése a hiányzó utoncok pótlására törvénytelen és ez ellen tiltakozni kell. A 67-iki törvény idevonatkozó végső világosan formulázandó, hogy félremagyarázások lehetségesek ne legyenek.

A katonai perrendtartás törvénybe kívánja iktatni a német nyelvet és ezáltal törvényesíteni kíván egy túrt állapotot. Mindezekre tekintettel bár nem helyesli az obstrukciót, ha új dolgokat akar kiterjesztetni, de a jelen esetben nem képes elítélni azokat, akik nem engedik, hogy a katonai javaslatok újabb alkotmányjogi sérelmeket iktassanak törvénybe. Figyelmezteti a kormányt, hogy ezt a kérdést erőszakkal nem lehet elintézni, csak a békés kiegyenlítés útján.

A beszédet nagy lelkesedéssel fogadták. Az akció a nyilvános folytatódott. Az elnök öt perc szünetet rendelt el.

Szünet után Holló Lajos beszélt a javaslat ellen.

SZINHAZ.

Ma kedden este B) bérletben:
LENGYEL MENYECSKE.

A hét műsora:

Kedden B) bérletben: Lengyel menyecske, operett.

Szerdén C) bérletben: Lengyel menyecske, operett.

Csütörtökön A) bérletben: Nincs tovább, színmű, ujdonság.

Pénteken B) bérletben: Nincs tovább!, színmű.

Szombaton C) bérletben: Nincs tovább!, színmű.

Vasárnap délután mérsékelt helyárakkal:
Falurossza, népszínmű.

Vasárnap este új betanulással, kisbérletben:
Drótos tót, operett.

Lengyel menyecske. Ma este kerül színre meggyeszer a «Lengyel menyecske» című operett ujdonság, melynek bemutatója szombaton zajos siker mellett folyt le. A kiváló operett mai előadása iránt is meleg érdeklődés mutatkozik.

Nincs tovább. Csütörtökön kerül bemutatásra a «Nincs tovább» című színmű, melynek

premierjére nagy szorgalommal készül a társulat drámai személyzete Zilahy igazgató vezetésével.

Drótos tót. Lehárnak a «Drótos tót» című népszerű operettjét eleveníti fel Zilahy igazgató, melynek repris előadása vasárnap este lesz. A kiváló operett elsőrendű szereposztással kerül színre.

Móricz Pál és Debrecen.

Akció a maradékiak érdekében.

Mi debreczeniek mindnyájan ösmerjük és szeretjük Móricz Pált, a Hajduság nagy nagygyar iróját, akit számtalan kapocs köt erős szálakkal mi hozzánk. Móricz Pál amióta elkerült Debreczenből, már nagyon sokat tett mi rólunk szóló írásaival Debreczen érdekében. Nemcsak a mi népünket, a mi viszonyainkat mutatja be ország-világnak, hanem írásművészetével is becsületet szerez a debreczeni névnek.

Mindezeket pedig csak azért tartottuk helyenvalónak elmondani, mert Móricz Pátnak, a mi véünkkel való vérenek, a mi földünk szülőföldének egy nagyszabású munkája most fog megjelenni egyik legelőkelőbb pesti nagy könyvkiadó vállalat kiadásában. A munkáról Rákossy Viktor írt meleg és elismerő sorokat a «Debreczen»-be is. Móricz Pál most megkereste K. Tóth Mihály kultúratanácsnokot, hogy munkájából rendeljen a város is egy pár példányt. Reméljük, hogy Debreczen városa nem fog elzárkózni a megfizetés elől és eleget tesz a munka pártolása iránti kötelességének.

A Móricz Pál nevével kapcsolatban érdekes dolgot említhetünk meg. Csak amugy futtában. Isten ments, hogy valami nagyobb fontosságot tulajdonítsunk neki.

Van Szlavóniában egy magyar község: Maradék. Becsületes, derék nép lakja. A maradékiak katolikusok voltak egész addig, amíg a magyar faló Strassmayer el nem akarta őket szlavosítani. Ekkor a maradékiak, csak hogy magyarok maradhassanak — reformátusok lettek.

Templomot és iskolát építettek és református magyar papot hozattak. Maradék így cselekedett. Móricz Pál egy csomó előkelő magyar íróval lent járt Maradékon. Az írók, élükön Móricz Pállal, akciót indítottak az egész országban, hogy a maradékiaknak könyvtárak legyen. Megindult a könyvadakozás.

Megkereste ilyen irányban Móricz Pál Szegedet is és Debreczert is. Szeged, a buzgó katolikus város a maradéki hitelhagyottaknak (de jó magyaroknak!) 500 kötet könyvet küldött. Debreczen, a kálvinista Róma a megtért nyájnak mindezeideig egyetlen egyet sem. Nem akarjuk felsorolni azokat a testületeket, amelyek kutyába se vették a maradéki magyarságot. Minden esetre jellemző a szegediek és debreczeniek cselekedete — különösen ha figyelembe vesszük a körülményeket. Mert sokszor fontosak a körülmények.

A város ingatlanai.

Névszerinti szavazások a közgyűlésen.

Kovács József polgármester értesítette Debreczen törvényhatósági bizottsági tagjait, hogy a legközelebbi törvényhatósági bizottsági közgyűlésen a következő ingatlanok adás-vétele ügyében fog tartatni névszerinti szavazás:

A néh. Lókody Bálintné örökösei tulajdonát képező Késes-utca 43-ik számú házastelek megvétele felett (harmadizben)

A Bethlen-utca 13-ik számú városi tulajdonát képező házastelek eladása felett (harmadizben.)

A Gombos András tulajdonát képező Csapó-utca 91-ik számú házastelek megvétele felett (másodizben.)

A Csonka József és neje tulajdonát képező Venlég-utca 73-ik számú házastelek megvétele felett (másodizben.)

A dr. Varga Kálmán és társai tulajdonát képező Széchenyi-utca 15-ik számú házasteleknek kasajátítás útján leendő megszerzése felett (első izben.)

A Geréby Pál és társa által létesítendő «Kert városka» szomszédos városi tulajdonát képező telekekből 315 négyszögöl területnek a városnak cserébe adandó 319 négyszögöl területtel ki-cseréje felett (első izben.)

A leánykereskedés ellen.

Valami a «Hungarák»-ról.

Magyarország nevében egy becsületbeli tartozási rótt le a magyar képviselőház, amikor el fogadta és becikkelyezte a leánykereskedelem ellen tartott, ezerkilencszáztét év párisi nemzetközi konferencia egyezményeit. Ma ezerkilencszáztizenkettőt írunk s első gondolatunk az, hogy miért ilyen későn, talán legutolsónak az internacionális megbeszélésen résztvevő államok közül?

Nekünk nem volt sürgős a dolog? Nekünk, akik főexportáram vagyunk ezen az aljas, szégyenteljes piacon? Nekünk, akiknek a leányát Konstantinápolytól Nisninovgorodig és Bukaresttől kezdve Alexandriáig és Argentínaig minden aljas, piszkos tehujban feltalálhatók? Ahová más országbeli, más nemzetiségű leány nem megy: a Kelet büzös odúba, a kikötővárosok eláztatott némberei közé, oda jó a Hungar! A Hungara a legolcsóbb, — hogyne lenne a teste olcsó ott, ahol a tisztességes munkát olyan kevés az alkalma és kevés az ára!

A Hungara a legkönnyebben megszerzhető, mert a hatósági felügyelet Magyarországon legenyhább. A Hungara a leggyámoltalana mert otthon semmire sem tanították. Külföld a nyelvét nem értik, a konzulátusok, követségi pártját nem fogják. A Hungarát az isten is arfiteremtette, hogy tehetetlen «áru» legyen a leánykereskedők kezében, hogy komisz cseberével oda kerüljön, oda züljön le, ahová a hozzá hasonlító szerencsétleneknek is csak az alja, a sörredőke kerül: Kelet és az exotikus vidékek szemétdombjaira. Ezerkilencszáz kettő óta csak a ég tudja, hogy hány ezer szerencsétlen magyar leány esett bele és merült el ebben a mocsárban. Hát miért volt ennek a becsületbeli tartozásnak a lerovása éppen a mi számunkra oly kevésé sürgős?

Ammyira hagyományos azonban, hogy a jobban, az okosban, a tisztességesben legutolsónak maradunk, hogy már nem is rekriminálunk, hanem örvendezünk, hogy ide, ha későn is, egyáltalában megérkeztünk. Hogy a mi hatóságaink is belépnek abba a világszövetségbe, amelyben a hosszadalmas megkeresési eljárások mellőz-

sévei a különböző államok hatóságai egymással közvetlenül érintkeznek és így rendeznek hajótörést a lélekfűrészek ellen. Hogy ennek a hajótörésnek az igényeihez képest mi is átalakítsuk a törvénykönyvünket, fölfegyverezzük a bíránkat alkalmas megtorló paragrafsokkal, miután az a szigorítás, amelylyel a büntető-novella a kerítést üldözi, még mindig nem bizonyult elégnek az óvatos és ravasz gazemberek verembejítésére.

Vajjon meglesz-e a kellő eredménye ennek az írott malasztnak, ennek a becikkelyezett törvénynek és meg fog-e menteni sok szegény Hungariát a lelketlen leánykereskedők karmaiból?

Uj rend a középiskolában.

Már a jövő évben életbe lép.

Ugy kívülről, fölületes szemléletre nem lesz észrevehető, de azért egészen más képe lesz a jövő esztendőfől kezdve a középiskoláknak, mint eddig volt. Más lesz az intézet vezetése és egészen más lesz a növendékek fegyelmezése az új Középiskolai Rendtartás életbeléptetése után.

Az intézet vezetése most tudva-érvőleg — állam. középiskoláknál — az igazgató kezében van. Az új rendtartás is az ő kezében hagyja, de szervez az igazgató mellé egy másik vezetőt is. Elrendeli ugyanis, hogy az igazgató minden tanév elején köteles felterjesztést intézni a főigazgatósághoz, amelyben az intézet egyik tanárának az igazgató helyettesítésével való megbízását kéri. Lesz tehát az igazgató ömellől minden középiskolánál egy igazgató-helyettes is. Az igazgatóhelyettes az igazgató távolléte vagy betegségére esetén teljesen önállóan rendelkezik az igazgatóság hatáskörében.

A másik változtatást a Rendtartás a fegyelmezés tekintetében hozza. Ma úgy áll a dolog, hogy minden egyes tanárnak van bizonyos fegyelmezési joga az arra rászolgáló növendékekkel szemben. Az új Rendtartás ezt a fegyelmezési jogot megszorítja, sőt bizonyos tekintetben teljesen megszünteti. Az egyes tanároknak ugyanis az új rendtartás még ott is, ahol tanítanak, csak elővezetési jogot ad. A tanárnak nem lesz más joga, mint a fegyelmezett, rakoncátlanoktól a növendéket az osztályfőnökhöz elővezetni. Fegyelmezni pedig csak az osztályfőnöknek, illetőleg felsőbb fokozatú igazgatónak lesz joga.

Intézkedik az új Rendtartás a magánvizsgákról is és pedig úgy, hogy egyesek által fentartott középiskolákban a magánvizsgálatok tartását megtiltja. Az intézkedés megokolása utal arra, hogy igen sok visszaélés történt. Amikor a gyerekek látták, az év vége felé, hogy baj van, egyszerűen kiléptek az intézetből, magántanulónak jelentkeztek olyan magánintézetben, melyről olyan hírek jártak, hogy ott — ha a szülők átadják valamit — terem meg a gyerek számára babér. És «sikerült». Magánvizsgát feltételezve hamarabb kapott bizonyítványt és vele képeztetést, mintha ott maradt volna az előbbi intézetben és előbb, mint azok a társai, akik jó vagy keves diákok voltak ott, ahol ő csak gyenge vagy egészen rossz tanuló volt. Ennek óhajlja az új Rendtartás most elejét venni azzal, hogy megtiltja ezeket a gyanus, vagy már nem is gyanús magánvizsgákat. Kétségtelen, hogy van ebben az intézkedésben, főként megokolásában a magánintézetek ellen megbélyegzés, de hát nekik nem inge, ne vegye magára. Viszont az igazgató bizonyos, hogy közhit és köztudat szerint az intézet rászolgált az ilyen megbélyegzésre.

A Csokonai-kert rendezése.

Hja, a városi kezelés ...

Tessenek csak leszállani egy percre a mi kedves villamusonknak a Csokonai-szobor című megálló helyénél. Igazán elszomorító látvány tárul a szemünk elé. Ugy a Csokonai-, mint az Emlék-kert leirhatatlan állapotban vannak.

Azt hisszük kérem, hogy ezt már csakugyan nem lehet eltagadni! Hiszen nincsenek a kertek a város végén, módjában van bárkinek megtekinteni azokat. Akiket érdekel a dolog: vegyenek maguknak annyi fáradságot és tartásnak egy kis szemlét a Nagytemplom háta mögött. (A nagytemplom előtt iterről nem is beszélünk, azt csak — a Kossuth-szobor felállítás után fogják rendezni.)

És mióta van a Csokonai- és Emlék-kert ilyen elhanyagolt állapotban, amint a mellékelt ábra mutathatná, ha éfnyképfelvételben reprodukálhatnánk a kerteket? Amióta a város kezelésében vannak: ez rá a felelet.

Ez pedig szomorú, nagyon szomorú. A Csokonai-kör azért adta át a kerteket a városnak, mert a maga csekély anyagi erejével nem tudott kellő gondot fordítani rájuk. És csodálatos: akkor a kertek rendben voltak. Ma pedig, amikor a hatalmas és gazdag Debreczen városa vette gondjába a kerteket, borzalmas módon el vannak azok hanyagozva.

Áldja is érte a Csokonai-kör a városi kezelést, legalább is az Emlék-kert dolgában.

A mi bálunk január huszonhetedikén lesz

Debrecen közügyei

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

Debreczen törvényhatóságának jog- és pénzügyi bizottsága ma, január hó 23-án, kedden délután 3 órakor a városháza kistanácstermében ülést tart.

A napirend a következő:

Hajdúvármegye közönségének megkeresése az új városi törvény megalkotása, ennek keretében a városi tisztviselők rendezése, nyugdíjjogosultságuknak és lakbérletmenyeiknek törvény útján megállapítása és biztosítása iránt az országgyűlés képviselőházához intézett feliratának hasonló szellemű felirattal pártolása iránt.

A Debreczeni Kereskedelmi és Iparkamara beadványa a Deák Ferenc-utca 12-14. sz. telekéről a szabályozási vonal által levágott telek rész váltásdíjának felemelése iránt.

Az Eklé József és neje tulajdonát képező Péterfia-utca 70-ik számú házastelek megvétele- nek ügye.

Tanácsi előterjesztés a nyugdíjas imokok felvételére a polgármester részére meghatalmazás adása iránt.

A világitási vállalat üzletszabályzatának módosítása tárgyában világitási vállalat előterjesztése.

A m. kir. Belügyminiszter ur leirata a mav. Debreczen állomásán létesített új tömegáru rak- terület céljaira szükséges városi terület elcsere- lése ügyében kelt 205-1911. bkggy. sz. hatá- rozatra.

A 17 millió nagykölcson és a házipénztár ternére felvett egy millió korona függő kölcson elszámolása.

Az állami egyenes adót nem fizetők utadó tartozása tárgyában alkotott szabályrendelet ter- vezet.

A város területén az ócskaruhanemlék és egyéb ócskacikknek házról-házra járás mel- lett való összevásárlásáról (az ószeres ipar gya- korlásáról) alkotott szabályrendelet tervezet.

A Rosenberg Albert özvegye és fia szállí- tás és beraktározási r.-t., valamint a Balogh Dávid fakereskedő cég kérvénye az Ispotály la- poson földterület haszonbérbe adása iránt.

A Hatvan-utca 18. számú telekből a sza- bályozás folytán levágandó terület egységárá- nak megállapítása.

Udvarhelyi Géza tb. tanácsnok, városgaz- da kérvénye részére 800 korona utátalány meg- állapítása tárgyában.

Kondor Kálmán számvevő kérvénye a fő- számvevői teendők ellátásáért a f. évi július november hó végéig fizetés különbözet címén 1100 korona kiutalása iránt.

Gömör- és Kishont vármegye közönségének átírat a vármegyei orvosok lakáspénzének rendezése illetve az 1908. XXXVIII. t.-c. 17. §-ának módosítása iránt az országgyűlés képvi- selőházához intézett feliratának pártolása iránt.

Szepesvármegye közönségének átírat a ta- nítói fizetések rendezése tárgyában.

Jásznagy-Kun-Szolnok vármegye közönsé- gének átírat a Vidéki hírlapíró országos szövet- sége által létesítendő betegsegélyző pénztár tá- mogatása iránt.

A D. M. (K). E. és az Alföldi gazdasági egyesület által együttesen létesítendő internátus építésének ügye.

A bálók világából.

A debreczeni limár ifjuság mulatsága.

Magyaros kedélylyel, hamisítatlan vígsággal folyt le a debreczeni limár ifjuság mulatsága va- sárnap este a Bika szálloda nagytermében. A nagyszerű bálon megjelent a debreczeni ipa- rosság színe-java. Gyönyörű szép párok rop- ták a táncot kiválóan virradtig.

A bálon megjelent hölgyek névsorát a kö- vetkezőkben sikerült összeállítanunk:

Asszonyok: Elek Péterné, Mihály Károly- né, Kaszás Jánosné, Dalmi Istvánné, Szilágyi Istvánné, Szabó Sándorné, Gombácsi Bálintné, Mezei Imréné, Kázmér Sándorné, Székely Jánosné, Domokos Gáborné, Tóth Mihályné, Bi- hari Mihályné, Szabó Lajosné, Kovács József- né, Tözsér Lajosné, Poresin Ferenczné, Tamás Jánosné, Harsányi Dánielné, Kozma Istvánné, Nagy Gáborné, Szilágyi Lajosné, Szilágyi Gá- borné, Végvári Anjáné, Albert Károlyné, Vég- h Ferenczné, Veréb Lajosné, Nagy Istvánné, Ko- págyi Józsefné, Bázler Józsefné, Peló József- né, Erdei Istvánné, Kiss Ferenczné, Szabó Já- nosné, Kovács Ferenczné, Juhász Zsigmondné, Poresin Sámuelné, Endrődy Ignáczné, Tokai Istvánné, Szilágyi Jánosné, Molnár Istvánné, özv. Bakos Lajosné, Kender Lajosné, Huszta István- né, Nagy Sándorné, Tóth Jánosné, Kiss Lajos- né, özv. Nagy Sándorné, László Mihályné, Tóth Ferenczné, Major Mihályné, Piros Józsefné, Ko- vács Istvánné, Bonyhai Gáborné, Banasi János- né, Hajdu Miklósné, Körössy Ferenczné, Kal- mári Istvánné, Kiss Imréné, Szabó Józsefné, Oláh Istváné, Pósaikay Istvánné, Szilágyi Józsefné, özv. Daku Mihályné, Szabó Imréné, Ladányi Mihályné, Ormós Józsefné, Nagy Józsefné, Ud- varhelyi Balászné, Debreczeni Gáborné, Nagy Istvánné, Rácz Lajosné, özv. Petrányi Sándor- né, Kiss Lajosné, Gebei Józsefné, Sarkadi Ist- váné, Oswald Ferenczné, Püspök Györgyné, Ko- vács Ferenczné, Nagy Jánosné, özv. Ducsi Jó- zsefné, Lusztig Mórné, Komócsi Sándorné, Ba- logh Istvánné, Ungvári Sándorné, dr. Varga Im- réné, Végvári Lajosné, özv. Végvári Lajosné, Fűröp Jánosné, Kiss Lajosné, Jánki Istvánné,

Erdei Jánosné, Pethő Lajosné, Kiss Istvánné, Erdő Istvánné, Sallai Kálmánné, Zsakai Istvánné, Dobics Béláné, özv. Rác Károlyné, Papsonyi Mihályné, özv. Sárga Istvánné, Tiszai Istvánné, Szabó Józsefné, Sarkady Andrásné, Ökrös Sándorné, Nyilas Jánosné, Kovács Ferenczné, Kiss Sándorné, Nagy Imréné, Kovács Ferenczné, ifj. Vida Miklósné.

Leányok: Elek nővérek, Mihály Juliska, Kazás Zsuzsika, Dalmi Rózsika, Szabó Mariska, Gombóczi Margit, Mezei Mariska, Horváth Mariska, Madarász Rózsika, Szóke Erzsike, Székely Juliska, Szabó Rózsika, Biharfi Rózsika, Tóth Zsuzsika, Szabó Kata, Szabó Mariska, Tózsér Etelka, Tózsér Juliska, Tamás Mariska, Harsányi Erzsike, Kozma Juliska, Végvári Irmszka, Albert Rózsika, Bányai Juliska, Báler Margit, Kopányi Juliska, Pethő Eszti, Erdélyi Erzsike, Kiss Erzsike, Szabó Juliska, Juhász Juliska, Kovács Eiza, Endrődi Rózsika, Tokai Rózsika, Molnár Juliska, Bakos Mariska, Kender Juliska, Kiss Erzsike, Tóth Mariska, Végvári Rózsika, László Katicza, Tóth Juliska, Tóth Mariska, Kovács Mariska, Vadász Erzsike, Szabó Erzsike, Körössy Manczika, Kiss Mariska, Oláh Juliska, Pósalaky Juliska, Pósalaky Margit, Antal Mariska, Udvarhelyi Beuzsika, Debreczeni Mariska, Rác Mariska, Rác Margitka, Kiss Erzsike, Gebe Irmszka, Sarkady Juliska, Pósalaky Zsuzsika, Bene Bertus (Tokaj), Püspök Juliska, Nagy Erzsike, Kovács Juliska, Kovács Rózsika, Hüter Rózsika, Lusztig Bertuska, Balogh Mariska, Ungvári Rózsika, Ungvári Mariska, Végvári Mariska, Bliezman Erzsike (Sáforajhely), Végvári Erzsike, Kiss Erzsike, Jánki Mariska, Pethő Rózsika és Mariska, Török Mariska, Sáka nővérek, Almási Rózsika, Pálffy Annuska, Sárga Margitka, Szentgyörgyi Ilonka, Tiszai Teréz, Veres Juliska, Sarkady Juliska, Nyilas Juliska, Kovács Mariska, Kovács Margitka, Kiss Mariska, Nagy Mariska, Rác Mariska, Vachter Beta, Székely Annuska.

Meglepetés a bál után

Betörés a Homok-kertben.

Derűre boru... Ennek a régi közmondásnak az igazságát tapasztalta szomorú szívvel Huszár Sándor Homok-kert-utca 39. szám alatt lakó korcsmáros.

Tegnap este a timárok báljára ment az egész Huszár-család. Kifőzőn mulattak és éjfél után derűs jókedvvel tartottak hazafelé. Ott hon azonban nem várt meglepetés érte őket. A korcsmáros ijedten vette észre, hogy úgy a kapu, mint a lakás ajtaja nyitva van. Pedig emlékezett rá, hogy mikor elmentek, jól bezárta azokat. Mindjárt sejtette, hogy betörők jártak lakásában. Sejtelve valóra vált, amint bement. Minden fel volt a szobában foogatva.

Azonnal jelentést tett a korcsmáros az esetéről a rendőrségnek, mely megtartotta a helyszíni szemlét. Így azután megállapították, hogy az ismeretlen tettesek a kaput betörték és bejutottak az udvarba. Most már könnyen ment a dolog. A lakás ajtaját ugyanis átkutacsol kinyitották és kényelmesen hozzáfűzték az átkutatáshoz.

Elvittek 5 drb. 10 koronás aranyat, egy hőlgyagzacskóban levő 120 korona ezüst pénzt, továbbá egy 50 koronát érő fűzőfüggő egyik felét. Ugy látszik, nagyon kis igényű betörők lehetnek, mert sem az egyik szekrényben talált 1000 koronáról szóló betétkönyvet, sem az abban elhelyezett 4 drb. 100 koronás, 1 drb. 20 koronás, és 3 drb. 10 koronás bankjegyeket nem vitték el magukkal.

A rendőrségnek az a gyanúja, hogy úgy a lakás beosztásával, minnt a Huszárék vagyoni viszonyaival teljesen ismerős egyének lehetnek a tettesek, akik azt is tudták, hogy mikor mennek a mulatságba. Így azután a legnyugodtabban vőlogattak a talált értéktárgyakban a szerény igényű betörők.

A rendőrség megindította a nyomozást s amint tudjuk, már nyomában is van a tetteseknek.

UJDONSÁGOK

FARSANGI NAPTÁR.

Január 23. A harmadik Vig-est a Bika-szálloda disztermében d. u. 5 órakor.

Január 27. A függetlenségi párt bálja a Bika szálloda disztermében.

Január 28. A debreczeni hentes és mészáros ifjuság bálja a Bika-szálloda disztermében.

Február 1. A jogász ifjuság bálja a Bika-szálloda disztermében.

Február 3. Csizmadia ifjuság táncestélye a «Korona» nagytermében.

Február 3. Jogász- és tisztviselő-kör táncestélye a Bika-szálloda disztermében.

Február 4. Iparos-kör bálja a «Bika» nagytermében.

Február 10. A Szt. László-dalgyűlet teaestélye a Bika-szálloda disztermében.

Február 11. A debreczeni fodrásmesterek és segédek bálja a Bika-szálloda disztermében.

Március 3. Kereskedő Ifjak Társulatának táncestélye a Bikában.

Február 17. Munkás nyírdíjintézet debreczeni fiókjának bohóc-estélye.

— **A mi bálunk.** Január 27-ikén tartja meg a debreczeni függetlenségi párt régi tradíciójához híven a «párt-pál»-t. Nincsen Debreczen városában olyan bál, amelyik annyi magyaros zamatot, annyi hamisítatlan kedélyességet hozzon, mint éppen a mi bálunk. Hiszen nem is igazán debreczeni polgár az, aki nem vesz részt a függetlenségi párt vármegyére szóló táncmulatságán. Régóta készülődik erre a bálra már a polgárság. Nem hiába, hogy a farsang közepén péta van, de a szíve is a debreczeni farsangnak a mi bálunk. Az ideai párt-bál sem fog egy cseppet sem hátramaradni az előzőknél sem vígságban, sem melegségben. Olyan érdeklődés nyitvánult meg már eddig az ősi függetlenségi párt bálja iránt, hogy az ideai bizonyára maga mögött fogja hagyni az eddigieket. A bál rendezősége példás buzgalommal végzi a munkáját. Akinek tévedésből nincs meghívója, forduljon bizalommal dr. Bacsó Dezsőhöz, pártunk titkárához.

— **Új távbeszélő központok.** A szabócs-megyei ligetajai járásban levő Nyiracsád és Nyiradony új távbeszélő központok a forgalomnak átadottak, melyekkel a törvényhatósági forgalomban résztvevő debreczeni előfizetők külön díj nélkül, a nyilvános állomásokról pedig 1 korona díjért beszélhetnek 5 percenként.

— **Az «embervásár» kihelyezése.** A Piac-utca elején a munkakeresők néha szinte egészen eltorlaszolták az utat, sőt még a forgalmat is akadályozták. No meg aztán nem is valami szép látvány ez a főtéren. A főkapitány végre megszüntette ezt a tarthatatlan állapotot. Ugyanis a mai napon a következő rendeletet adta ki: Hirdelmény. Értesítem a város lakosságát, különösen a munkaadókat, napszámoskeresőket és napszámosokat, hogy f. hó 23-tól kezdődőleg a Piac-utcaról az úgynevezett embervásár az Arpd-térre, az ottani új református templom mellé helyeztetett ki, s ennek folytán a Piac-utca, a Csapó-utca sarkán, a Piac-utca 7—9—11. számú házak előtt, továbbá a Nagytemplom előtt levő téren a szokásos álldogálást szigorúan eltiltom s figyelmeztetem a lakosságot, hogy ezen rendelkezésem végrehajtására közegeimet szigorúan utasítottam.

— A Csokonai-kör választmányi ülése. —

A Csokonai-kör választmánya 1912. évi január hó 24-én, szerdán délután fél 5 órakor a Csokonai-házban ülést tart. Az ülés tárgysorozata a következő: 1. A kaszinói Kazinczy-pályázat bírálata. 2. Jelentés a Csokonai- és Emlék-kert átadásáról. 3. A munkásgimnázium kérelme. 4. Jelentések. 5. Folyó ügyek.

— **Tűz a Piac-utcán.** Vasárnap délelőtt nagy riadalmat keltő tüzeset történt. A Piac-utca 62. számú rozoga házban van Schneider Mihályné pékműhelye s műhelye. A tűz ebben a nem a mai korba való ósdi házban ütött ki s veszélylyel fenyegette a szomszédokat. A veszedelem a pékműhelyben keletkezett, de gyorsan kivonult tűzoltóknak nagy erőfeszítés után sikerült a tüzet lokalizálni. A kár 1000 korona. Bizony jó lenne, ha már lerombolnák ezt a házat s egy szép palotát építenének helyére.

— **A szegények fája.** A város szegényügyi bizottsága a minap tartott ülésén előterjesztést tett a tanácsnak, hogy a kemény télre való tekintettel a szegény emberek között osztasson szét ötven öl fát. A tanács el is határozta a fakiosztását, azonban a városi faraktárban nem áll rendelkezésre famennyiség, ezért a tanács a fapari részvénytársaságnál vett fát a szegények számára. A fát az arra érdemesek a rendőrség igazolványa alapján kapják meg. A város belterületén lakó szegények a belvárosi rendőrkapitányi hivatalban, Szent-Anna-utca 9. szám alatt, a kültelkek a Csapó-utcai mezőrendőrségnél kaphatják meg kedden, szerdán és csütörtökön a fa-igazolványokat, ha jelentkeznek.

— **A Zenekedvelők Körének hangversenye.** Tegnap tartotta a Zenekedvelők Köre ezidei negyedik hangversenyét Bosetti Hermin coloraturanékesnő és Tarnay Alajos zongoraművész közreműködésével. Bosetti két ismert opera-áriát és néhány dalt énekelt, szép technikai készséggel rendelkező művész, kinek intonációja tiszta. Legjobban Wolff ráadásul adott Elfentelése sikerült. Műsorát Strauss Rikárd, Heimliche Aufforderung-jával töldotta meg. Tarnay Alajos, k. a kísérei tisztséget is a kellő diszkrét művészettel töltötte be, zajos sikert aratott.

— **Vesztett kutya garázdálkodása.** Rosea-zweig Katalin Vendég-utca 10. szám alatti lakosnak egyik kutyája hirtelen megveszett és megmaria gazdájának másik kutyáját és egy macskáját is. Szerencsére hamarosan ártalmatlanná tették s így emberekben nem tehetett kárt. A két kutyát és macskát kiszállították megfigyelés végett a gyepteszeri telepre.

— **A rosszul végződött bál.** Telefonon jelentették ma délelőtt a debreczeni kir. ügyészségnek, hogy Hajdunánáson hirtelen haláleset történt. Egy Körösi Mihály nevű fiatal legény az éjszaka bálban volt és reggel felé jó részegen ment haza. Nem is vetkőzött le, hanem csak úgy ruhástól feküdt le. Mikor hozzátartozói reggel költögetni kezdtek, remetlen vették észre, hogy már halott. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy szívszékhüdesben halt meg, melyet a szesz mértéktelen élvezete okozott.

— **Regula Ede a Kuria előtt.** Dr. Lengyel Zoltán védő semmisségi panaszai folytán a Kuria elé került Regula Edének, az edelényi rablóggyilkosnak ügye, melyben a miskolci törvényszék tudvatevőleg halálos ítéletet hozott. Ma tárgyalja a Kuria a semmisségi panaszokat, melyeknek indokolását dr. Lengyel tekintélyes beadványban terjesztette elő. A védő az ataki semmisségi okokon — főleg a nyomozás és vizsgálat szembevethető elégtelenségén — kívül anyagi semmisségi okokat is felhoz az esküdtek határozata ellen, részint ezeknek a helyi sajtó agitációja folytán történt befolyásolatlásuk, részint a hűntető törvénykönyv 91. paragrafusának értelmezése miatt.

Mi kell még. Zsufolt ház nézte végig tegnap a Hajnal-Mulató kabaret előadását, és az osztatlan tetszés, melyben a műsor összes szereplőit részesítette a közönség, elég bizonyosság arra, hogy a Hajnal-Mulatóban kellemes szórakozást találhat mindenki.

— **Csalárd bukás.** Aradról jelentik: Néhány hénap előtt csalárd bukás miatt letartóztatták Frank András aradi nagykereskedőt, aki 300.000 korona erejéig megkárosította a gyárosokat több társával együtt. A törvényszék vádpancája Frank tiz Lüntársát is vád alá helyezte, felesége ellen pedig az eljárást megszüntette. Frank ügyében a főtárgyalást a napokban tartják meg.

— **Ápaggylkos fiu.** Losoncra jelentik: Hascsek Zoltán 16 éves suhanc vasárnap este édes atyját egy rézmozsárral úgy fejbe ütötte, hogy annak agyveleje kitocsant és szörnyet halt. A fiu azért támadt atyjára, mert az, mint rendszeren, tegnap is ittasan jött haza és feleségét és kis lányát bántalmazta. A gyilkos fiut a csendőrség letartóztatta.

— **Véres szóvita.** Kézdivásárhelyi tudósítónk írja: A közeli Komandó-fatelepen Kozza Dániel és Tance Gergely famunkások összeszólalkoztak, amit verekedés követett. Kozza valamely keréngyárral úgy csapta fejbe Tancét, hogy az eszméletlenül rogyott össze. Aigha mentik meg.

— **Leszuri borbélysegéd.** Temesvárról írják. Véres merénylet történt szombaton délután Holtzer István borbélyműhelyében. Katzer István asztalos segéd, akít régi haragosa, Szobai József borotválót, kötekedni kezdett a borbélylegényjével és szóváltás közben hasbaszúrta. A szerencsétlen Szobait súlyos sérülésekkel szállították a kórházba, ahol haldoklik.

— **Kossuth Ferencz állapota** Kossuth Ferencz állapotában vasárnap ismét javulás állott be. A főleg kezelő orvosai most már remélik, hogy Kossuth mihamarabb elhagyhatja betegágyát. Arról azonban, hogy parlamenti tevékenységét a közeli napokban folytathassa, szó sem lehet.

Ingtatlanok forgalma

Potacssek Mihály veszi Schenk László 594 négyszögöl ujosztású földjét 3000 koronáért.

Holmi Lajos és neje, Sárközi Zsuzsanna veszik Steiner Jakabné 185 öl újföldjét 1520 koronáért.

Tóth Sándor és neje, Kiss Julianna veszik Steiner Jakabné 191 négyszögöl új földjét 4600 koronáért.

Kántor Józsefné Kovács Eszter veszi Major Péter és neje Rakovszky-utca 37. sz. házat 12.000 koronáért.

Debreczen város veszi Bihari Lajosné Ajtó-utca 17. sz. házat 25000 koronáért.

Debreczen város veszi dr. Peczkó Ernőné és társai Szent Anna-utca 23. sz. házat 75000 koronáért.

Tóth Károly és Tóth Lajos veszik Gombos György sestakerti szőlőjét 16000 koronáért.

Dr. Ferenczi Gyuláné Batori Irén veszi a 4427. sztkvben foglalt ujosztású földnek Bátor Sándort illető részét 12500 koronáért.

Kecskés István és neje, Balogh Julianna veszik özv. Tóth Bálintné és társai 2 hold ondódi földjét 5600 koronáért.

Ifj. Weichinger Károly veszi Antal Mihály és neje 15848 négyszögöl ujosztású földjét 47 ezer 544 koronáért.

VOITH GYÖRGY.

Ha „FORHIN“-nal permetez,

I-SZOR
kevesebb
a gond,

II-SZOR
kevesebb
a munka,

III-SZOR
kevesebb
a munkabér!

mert a „FORHIN“ a sokszort megjavított **BORDÓI KEVERÉK** kész állapotban!

Nagyon erősen tapad a nedves levélre is! Bármily harmatnál permetezhet vele! Semmi üledéke nincs! Számtalan elismerő nyilatkozat! Kéjen ingyen és bérmentve leírást a FORHIN-gyártól BUDAPEST VI. Váci-út 93.

Csak a Vulkán szén-vasaló jó!

A feneke nyílik, miattal a hamu azonnal könnyen kihull. Minden más vasalóval szemben utólrhetően nagyszerű lég-vonatot, úgy hogy nyolc perc múlva hasznáható és állandóan egyformán tüzes. Közönséges faszénnel fűthető, még sincs szénigáz! Nem kell fajtálni, nem kell lóhálni, tehát csodásan tiszta és gyors vasalás! A ruhák kiégetése vagy kezek megégetése kizárva.

Ara szabadalmazott kézvédővel együtt: csiszolva **6.50 K**, nikkelezve **7.50 K**, elpusztíthatatlanul zománcozva **8.50 K**. Kapható minden vaskereskedésben és háztartási üzletben. Gyáros a világszabadalom-tulajdonos:

Arak és Fehér

Budapest, VIII. ker. József-körút 93. sz.

Telefon: 86-71.

Nincs többé köhögés, fejfájás, reuma csúsz, köszvény, isiász, kolera és más ragályos fertőzés, Mert van „BOROLIN“

Borolinokorka, Borolin és Borolinzappan. A Dr. Berovszky-Me BOROLIN K m ára kimentés használati utasítással üvegenként 50 fill., a Borolinokorkának 40 fillér, a Borolin sónak 2 kor., a Borolin háriszappannak darabonként 80 fill. és a piperoszappannak 80 fillér.

Kapható városunkban a következő utasításoknál: **BATÁRY IMRE, HARSÁNYI LAJOS, KUBEK SÁNDOR, MIHALOVITS JENŐ, STEINER MANÓ, SZÉKÉNYI LAJOS, KÖZPONTI DROGUERIÁBAN, DEUTSCH LAJOS, MÁYER JENŐ és BÉLA, NAGY ANDRÁS, BALOGH M. J. kereskedő utasításnál, Érmikályfánál: MÁTRAI ÁKOS, gyógyszerárban. Földesem: WEISZ MIKSA kereskedésében.**

Ó csász. és Apost. ktr. Felsőháznak legfelső elhatározása folytán.

A polgári jótékony célokra szánt

XLI-ik Csász. Kir. Államsorsjáték.

Ez az Osztrák birodalomban egyedüli törvényesen engedélyezett sorsjáték 21,146 készpénz nyereményt tartalmaz, 625,000 korona összértékben

A főnyeremény 200.000 korona

A nyeremények kifizetéséért a csász. kir. lottójövedék kezkesedik.

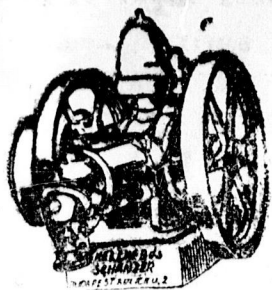
A húzás visszavonhatatlanul 1911. február 15-én fog megtartatni.

Egy sorsjegyének ára 4 korona

Sorsjegyek Wienben a csász. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker., Vordere Zol-lamtsstrasse 7. sz. a., továbbá a lottógyűjtődékben, dohánytözsdekben, adó-, posta-, távírda- és vasúti Pivataloknál, váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegyvők részére ingyen adatnak ki. A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

A csász. kir. lottójövedéki igazgatóság (államsorsjátéki osztálya).

Nyersolaj-motor.

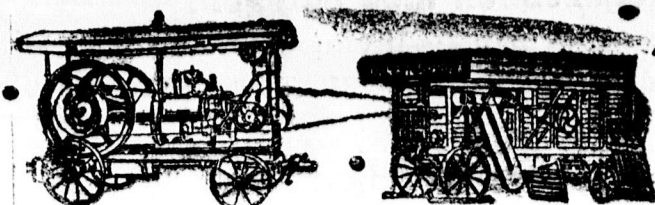
Kitűnik egyszerű kezelés, olcsó és biztos üzem által.

merf a legjobbak és legegyszerűbbek

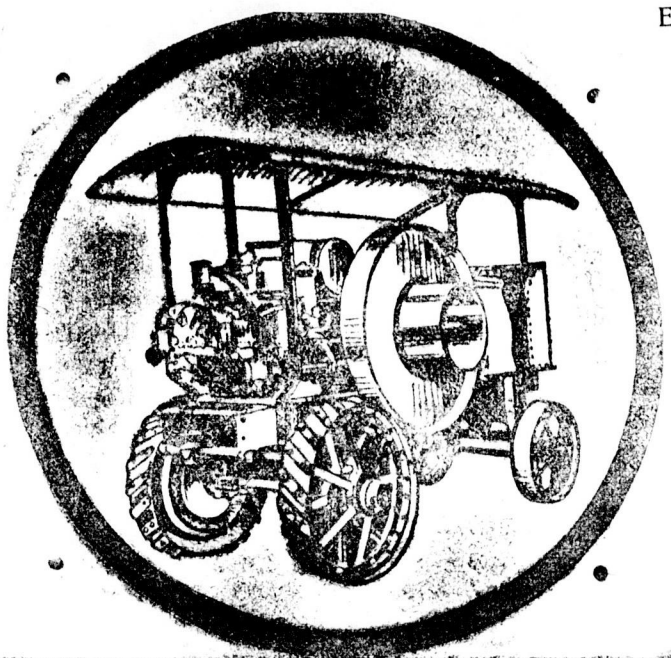
Világhirűek

Magánjáró-motoraink

Gőz- és motor cséplőkészletek.

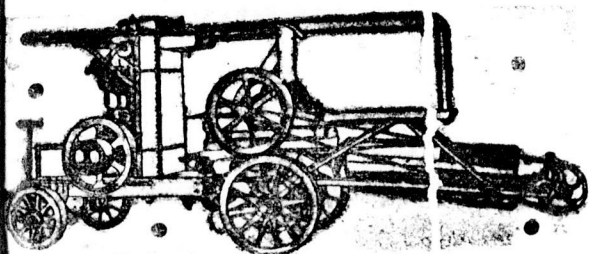

Elsőrendű gyártmány, üzeme olcsó kezelése egyszerű.

mert a legolcsóbbak és üzemük biztos

Magánjáró kötőrő.

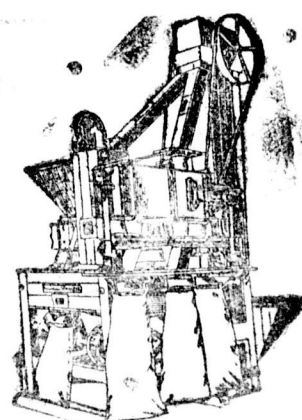
az országutakon magát vontatja és igen jól tör. Kitűnő gyártmány.

Mielőtt gépet vesz, nézze meg gépkiallításunkat **KELLNER és SCHANZER**

Budapest, V., Kálmán-utca 14.

Megbízható ügynököket keresünk.

Szabadalmazott Malomjártat.

Igen élszerűek, mert a malomjártattal együtt van szita szerkezete. Kevés helyet foglal el, alkalmas finom lisztre és darálásra.

KEDVES EMLÉK-

tárgyat vásárolhat mindenki bármilyen alkalomra olcsó árért

HOROVITZ ZSIGMOND papírárukereskedésében
PIACZ- ÉS CSAPÓ-UTCZA SARKÁN, PIACZ-UTCZA 12. SZÁM.

Rendkívül nagy választékban vannak:

- Levelező-lapok, =====
- Díszes dobozos levélpapírok, =====
- Díszes levelező-lap albumok, =====

Emlék-könyvek! a legszebb bársony- és bőrkötésben.

Üzleti- és másolókönyvek gyári árban kaphatók.

Gallérok, Ingek, Kézelők és összes férfi
legrészebb mos és vasal
fehérneműeket

HRABÉCZY Első Debreczeni
Gőzmosó, vegytisztító és Ruhafestő Gyár r.-t.

Gyár és központi iroda: Széchenyi-utca 42. szám. Telefon: 323. szám.
Fiókok: Csapó-u. 30. Telefon 668. Hatvan-u. II. Telefon 578. Felvételi telep: Piac-u. 22. (Glück férfidivat üzlet.)

Apró hirdetések.

Tíz szög 50 fill., mindeu további szög 5 fill.
Apróhirdetések előre fizetendők.

KIADÓ LAKÁSOK. Csapó-utca 10. szám alatt
udvari lakás, az emeleten egy vagy két szo-
ba bútor nélkül kiadó. Értekezhetni Csapó-
utca 10. az emeleten.

Házam, esetleg 4 szobás nycsi modern uti la-
kás 1912 május 1-től kiadó Dombos-utca 7.
sz. alatt.

**MÁJUS 1-RE EGY KISEBB SZABAD UD-
VART KERESK.** KURUCZ BÉLA EÖTVÖS-
UTCZA 51. SZ.

Zongorázik ön? 5 korona havi előfizetéssel leg-
jobb és legújabb zeneműveket kölcsönöz Or-
szágos hangjegykölcsönző intézet, Andrassy-
ut 47. Tessék prospektust kérni.

Kókusz-zsir, kóser, legfinomabb gyártmány, li-
bászirt földmulja. Főzéshez, sütéshez kiváló.
Ötkilós postadoboz franko 7.50. Kókuszvaj
8 korona. Pollacsek Fülöp és fia Nyirbátor.

Nemi bajoknál, hűgycsőfolyás, tripper-kankónál csak
az ILLES-féle Santal-capsulák ezeltől
LARION CAPSULÁK, mint legbiztosabb és szert mindenki
használja. 3 korona beküldésel ingyen postaköltséggel szállítja
ILLES ANTAL gyógyszerháza Szabadka

**Lakásnak,
Irodának alkalmas**

világos, tiszta
négy szoba
(6 utcai, 1 udvari)
**1912. május hó 1-től
kiadó**
Darabos-u. 7

Schaumburg-Lippe Herceg

**Beremendi
portlandcement és mászművei**
Kereskedelmi igazgatóság:
P. I. C. S. Ludóháza-utca 42. szám.
Művek: **BEREMEND.**
Minden részletegért és árajánlatért kérem
**portlandcement
és fehérmészgyártása,**
vatemint géppel szott hurok és szott
mészkő előállítására.
Evi termelés: 500,000 q portlandcement,
120,000 q fehérmész, 800,000 q hurok.
Portlandcementünk kiváló minőségű
mindenütt a legnagyobb elismerést vívta el.
A hivatalos szabványokat minden tekintetben
minőségért szavatolunk.
Pontos és gyors kiszolgálás!

Specialist
Cs. és kir. szabadalma.
sérvkötők
pneumatikus gummi
polottával. Haskötők
hölgyek és urak ré-
szére minden altesti
betegség és lógó has
ellen. Gummi göröcsér
harisnyák. Műlábakat
és műkezeket ampu-
táltak részére, test-
egyenestítő-, járó- és
tanúgepeket, mű- és
támasztó szűzőket,
egyenestartókat a fee-
déműltek részére, —
valamint a betegápoláshoz tartozó összes
cikket készit a technika legmodernebb el-
vei szerint, legutányosabb gyári árak mellett
KELETI J. Cs. és kir. szabad. sérv-
kötők és testegyenestítő
gépek gyára.
BUDAPEST, IV., Koronaherceg-utca 17.
Legújabb háromszemélnél több ábrával ellátott
képes arjegyzék ingyen és bérmentve.
Alapitva 1878. Telefon 13—76.

Späten Sör
Bajor
Ötletege mindennapi itala
a világírű, legelőrend-
nek elismert és kitüntetett
!!
szállodák összes helyiségeiben csak
rövid ideig, azonban kimerve és
!!
Gyengeség, idegbarj és emésztési
zavarok ellen erőteljes ajánlva.

BUDAPEST SZÁLLODA
SZEGED, Aradi-utca 6.
(Tisza nagyvárteleki függőleke.) Be-
járati a Klausál-Mári villamos vasút
megállójától.
Udvari szoba személyenként vilá-
gításos és kizsoltgálással K 1. 00
Utcai szoba személyenként
világításos és kizsoltgálással K 2. 40
Ugy az utcai, mint az udvari szobák
tisztek és világosak. A környékbeli
közönség kedvelt szállója.

Neubauer János

sodronyműgyáros
a Stenczinger-ház lebontása miatt
irodahelyiségét és raktárát
a gyártalepre helyezte át.
Debreczen, Rétmalom-utca 4. sz.

Lapkihordó asszonyok
lapunk kiadóhivatalában
felvétetnek.

Eladó házhelyek.

A waggongyárhoz félkilométernyire
30—50 házhely eladó
Ingyen felvilágosítást ad, eladás-
sal egyedüli megbízott:
Dezső László
tkvi okl. v. rendőrfogalmazó.
Morgó-utca 10. szám.

PALACE SEC, CASINÓ és CASINÓ SEC
a legkiválóbb

magyar pezsgő
amely kintinó tulajdonságánál fogva a Kárpá-
toktól az Adriáig közkedvelt itala a közönségnek
Gyártja:
!! a Palace Pezsgőgyár BUDAFOK !!
DEBRECZENBEN főlerakat:
TÖRÖK és NEMES
czégnél Csapó-utca 26.

**Aki gyomorfájás, háibeteg, étvágytalanság,
leánygyógyászati bajok, hasnyalék és epe-
csatorna betegségek, Schumann-féle gyomorsó,
Schumann-féle gyomorsó, Schumann-
féle gyomorsó! Stockerauban.**
**Aki emésztési és épségben szenved, ha-
tásos jó emésztésért, használja a
Schumann-féle gyomorsót, tapasztalja meg,
hogy mit értek el vele, mely jól érzi magát.**
Gyomorsó előváltja azonnal a székletgyo-
morosítást és elősegíti az emésztést. Egy doboz ára 1 kor. 50 fillér.
Gyomorsó-pasztillák hatékony és kel-
lemes ízű. — A Schumann-
féle gyomorsóval a 10 gyomorsó-pasztillával kor. 1.00.
Jeleni minőségű legújabb 8 doboz széklet-
csatorna — utasítás

Schumann gyógyszerháza
Stockerauban.
Kapható minden gyógyszerházaiban.

Nyomatott Horovitz Zsigmond könyvnyomdájában, Debreczen, Darabos-utca. 7. sz. Typograph szedőgépen szedve.